

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 22. Est homo lutum sed illitum, instar Idoli; ex suorum pedum sonitu dignoscendus, sicut altera Regina uxor Regis Hieroboam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

tempestuosi, & contra eiusdem inflatas undas, procellas, & pericula sibi prouidebant.

48

L. 15. de Gen. c. 26. b L. 4. in Gen. c. 17.

Conueniunt ingenio D. Aug. conceptus, quem ex eodem haufit Rupert. b. De his quæ contigerunt in fabrica monstruosa illius Arcæ Noë. Hanc precepit ei Deus erigere. ut in ea ipse, eius vxor, filii quoque tres saluarentur liberi à naufragio, & periculis tam horrendis, quæ omne uicinus super terram absorbuerunt. Res quoque est admiratione digna, considerare, quàm Deus fuerit curiosus, ac diligens in signando figuram, quam arca hæc habere debebat, specificè præcipiens, ut esset longitudo eius trecentorum cubitorum, latitudo, quinquaginta, altitudo uero triginta, ita ut longitudo esset sexties tanta, quanta latitudo, & decies tanta, quanta altitudo. Quæ est, o bene Deus, hæc figura? Corporis humani consideres communis stature solo protensum, uelut mortuum; inuenies, quod longitudo eius sexes excedat eius latitudinem, & decies eius altitudinem: Si hominem iacentem metiaris, ait D.

V. Hominis partium mensura tio.

D. Aug.

Aug. supinum seu prouum, sexies tantum est longum à capite ad pedes, quam latum à dextra ad sinistram, & decies quàm altum à terra. Secundum hanc dimensionem, uoluit, ut arca præf. tret expressam & lucidam figuram pheretri, quæ eadem est corporis humani in terra iacentis: & ut Noë, qui que cum illo ingrediebantur arcam, sese quasi iam mortuos crederent, ac pheretrio conclusos. Sic uero reclusos, nulla disperdet tempestas, nulla submergent procellæ, nullum absorbebit periculum: securè nauigabunt hoc pheretrio conclusi.

Hoc uero te securum redderet, si te iam ut mortuum crederes, & quasi in pheretrio considerares, depositum finitã iam uitã tuã de qua solum tecum desereres uilia linteamina, & fœdè oleus pheretrum, in quo te sic iacentem introdent uermes; Et quod tam morti uicinus sis, ut te possis quasi iam mortuum existimare. Quàm leuiter impressè tibi manerent deliciarum à quæ, & præterfluentia huius uitæ bona, ambitionis procellæ, superbiae fluctus, quibus huius sæculi mortales demerguntur. Hæc erat S. Pauli mendicatio rapti in tertium cœlum, quum his uerbis intimare intendit: *quotidie morior*, ita bene exercuerunt S. Hieron. a. S. Ambros. b. annuntiantes inter omnia pietatis exercitia, quæ Christiano homini conueniunt, illud maximè fore fidei utilitatis, si singulis diebus existimaret se mortuum, & hunc sese supremum ad esse diem. *Quotidie morior*, dicit Apostolus, teste S. Am-

1. Cor. 15. 13. a Epist. 3. ad Nepotianum. b Oras de uilitate. c Resur.

brofio, Melius quam illi, qui meditationem mortis philosophiam esse dixerunt: illi enim studium D. Aug. prædicarunt, hic ipsum mortuum regit abas. *filia*. Unde hoc infero, quod diebus singulis non parare oporteret ad mortem, aut mortem ex- periri. *Sic quidem in nobis quotidianum uisum moriendi*. Quod si qui comodus agunt, aut tor- namentis aut luctis se delinunt, qui Regem Cæsarum alloqui prætentant, sese prius probant, & exercitia addiscunt, ad maiorem securitatem quanto tantum pluris referret probare seipsum, seu exercere ad bonam mortem. Suppone te iam mori, & cuncta sic relinquere, te extrinseco cum spiritu iustitiam, te iam solius Dei conspectui compare, quodque nullus sit, qui se tibi locum præter, & iam nunc rationem reddaturus sis tuarum omnium actionum. Vide qualem te inuenias, & quomodo tibi hæc proba succedat. Hoc elau- tem mente iam esse cinerem existimare.

S. 22. Est homo iustum sed illitum, instar Idoli; ex suorum pedum sonitu dignoscendum, sicut altera Regina uxor Regis Hieroboam.

Plus quàm ex rei ueritate de quolibet uiuente iam nunc dici potest, quod pulvis sit: quia ipse, ea est materia, de qua factus est. Summo poculum ex iuto inaura illud, depingit illud, argento inerta illud, quantumcumque lutum cooperueris, lutum est, etiam taliter cooperitum. Talis est homo. Quod credis te esse, o uir nobilissime, domicella pulcherrima, dur fortissime, Prælate excellentissime, Priuereps supreme? Vae luteum uestibus pretiosis auro ferico cooperitum. Quid est facies illa nisi lutum, uariis coloribus & fuce illitum? *Memento, quod sis cinis* si in feceris m. sicut illud, succatum, leuiori illo uitæ uelo, & larua uerissimum huius mundi. Tolle laruam illam, lutum illam, cooperitum illud, & quid inuenturus sis mirabundus inspicies. Dignus D. Bernardi Spiritu fuit ille discipulus quem dedicauit L. 2. d. Papa Eugenio tertio. Fuerat hic Pontifex Mo- nachus & D. Bernardi Discipulus, quem semper ut Patrem & Magistrum suum reuerbatur, proinde semper eum de statu uitæ suæ cõsulebat. Quocirca, misit illi D. Bernard. celebres illos duos libros de Consideratione. In quorum uis considerationem scribit, quam semper sui ipsius habere oporteret, quæ ad cogni-

49. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.

tionem sui ipsius maxime conducit. Secundum enim totius Philosophiæ naturalis axioma & fundamentum, pariter & diuinæ præ cæteris cuique conuenit illi consilio parere. *Nosce teipsum.* Hæc tibi Pater sancte sit cura principalis, noscete teipsum. Iam video, quod si querat quis sis, Ratim habebis ad manum veram re-
 I. S. Ber-
 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

non debet cognitionem alterius *Vna sane conside- ratio: quid fueris. & quid sis: nam quis sis factus, altera. Non oportet, ut ista extrudas illam in serui- tium tui. Es enim ut dixi: adhuc quod eris. & non minus hoc es, quam quod factus es posthorte & magis. Denique illud natus es: mutatus hoc: non in hoc mutatus. Non refectum illud, sed istud adiectum.* Hic igitur siste, quod si intuearis, quis sis, inue- nies, quod ex natura homo es, ex accidenti Epi- scopus & Princeps Episcoporum. Iuxta illud ini- tecum rationem; & vide utrum ex his duobus sit magis purum, proprium & inseparabile, illud in quo natus es, quod tibi conuenit ex natura, vel illud secundum, quod post es factus, quod tibi venit ex accidenti? *Quid tibi horum videtur ad purum esse tui. & ad te principalis pertinere, quod factus, an quod natus? Quod igitur, Pater sancte, tibi consulo, hoc sit, ut ita consideres illud quod es ex accidenti ut oculos non diuertas ab eo quod es per naturam: Consideratio tua non hæreat, in cooperulo, sed quo magis hoc eminet, & occultis huius mundi tuisque irradiat, eo magis erigatur anima manu intellectus & contempletur esse ob- opertum hominis mortalis, pulueris, terræ, luci, hoc enim es, & in hoc breui conuertendus. Me- memento homo, quia puluis es. & in puluerem reuer- teris. Dele fucum fugacis honoris. & male coloratæ niorem gloria: ut nudè nudum consideres: quia nudus egressus es de utero matris tue. Numquid in- fulatus, numquid micans gemmis, aut floribus se- ritus, aut coronatus pennis, aut suffocinatus me- tallis? si cuncta hæc veluti nubes quasdam manu- tinales velociter transeuntis. & cito pertransiunt dissipat & exussiles à facie considerationis tue; oc- curat tibi homo nudus, & pauper, & miser, & mi- serabilis, homo dolens quod homo sit, erubescens quod nudus sit, plorans quod natus sit, murmurans quod sit homo natus ad laborem, non ad honorem.* Plausu digna fuit historia illa Ieruzæ, Regina vxoris Regis Ieroboam & ut talem eam narrat Spiritus sanctus. Erat hæc Regina, & ex consilio 3. Reg. 14. viri sui immutauit vestem suam, ne eam Pro- pheta Ahias agnosceret, quem consulere volebat de morbo filij sui; Vestes assumpsit ut operaria diurna & vili contacta læna, longe alia visa est quam ipsa erat. Sic induta, domum accedit Prophetæ, qui cæcus erat, & sicut quod cæcis natura negavit in visu, hoc supplet in auditu, ingrediente Regina, substitit, ut intrantis gres- sus perciperet; audit illam, & à Deo illumina- tus, Reginam agnouit: *Audinis Ahias fontem vestis pedum eius introeuntis.* Cui ait: Ingredere, o Re- gina, ingredere, licet ementito habitu; optimè

te agnosco, quòd illa non sis, quam te esse mentitur alienus ille habitus. *quare aliam te esse simulas?* Secretum certè stupendum debet pedum sonitus continere, cum ex illo Propheta cognouerit, quod hæc non esset mulier illa, quam se esse fingebat, sed alia longè diuersa. Est ille pedum sonitus, qui rei veritatem luce clarius aperiat.

2f. 38.7. Quo: quot viuunt in hoc mundo incedunt omnes larnati, alios se mentientes, quam reipsâ sint cooperientes seiplos vestibus à sua essentia profusus alienis: quòd forsitan ille dicere intendit, qui huius rei tam claram habebat notitiam, Propheta Dauid: *Verumtamen in imagine pertransit homo.* In Hebræo habetur verbum, quod significat figuras idolorum; nam idola statuebantur secundum exteriorem formam, tanquam potestate præclara & maiestate veneranda; insus vero, nihil aliud hæc erant, quam segmen ligni. Talem fingeant Iouem totum auro fulgidum, excelso resedentem throno, vt qui cælos reget, & pro beneplacito suo terram quateret tonitru, & fulgure terreret, flammantelque radios iacularetur. Mercurium erigebant ornatum suo caduceo, vtpote repletum omnigenâ sapientiâ, & eiusdem sapientiæ Principem. Martem collocabant euaginato gladio terribilem, vt qui solo armorum strepitu potentissimos quosque superabat exercitus: ab intus verò, hi omnes & eorum singuli, non erant nisi luti quoddam figmentum, puluere oblitum, aut lapis rubigine sordidus, aut lignum a tinea corrosum.

Ita Propheta Habacuc de quodam loquitur idolo, splendide adornato, depiçto, vestito: *Eccè iste cooperitus est auro & argento, & omnis spiritus non est in visceribus eius.* Quid sunt omnes homines hic ambulantes, nisi puluis & lutum? qui vestibus cooperiti incedunt sumptuosos. Hic suo Regno, alter suo Ducatu, suo Comitatu alius, hic serico, diuitiis ille, hæc venustate, illa veste plumaria, alia deniq; mille laruis adornata. Hic apparet Iupiter quidam potentissimus, qui tonet & sonet, qui mandet & veter; Alius Mars quidam, qui conturbet & domet omnia. Verum sonitum pedum attende, vt debis extremum vite, dum duplicantur campanæ, dum sepulchrum aperitur, dum te mundus è se repellit, ipse verò cum omnibus tuis diuitiis maneat superbus, pedibus suis omnes tuos conerit titulos, tibi tantummodo relinquat vile linteamen pulueri tuo coniegendero, terrâ te obuoluat & cinere, his accedat rulliens, qui ligone vel sareulo os tuum oculisque, conuertat. Hic ille sonitus pedum tuorum, dum portam ingrederis æternitatis: quod est moii: *Quoniam ibis homo in domum æternitatis.* Eia igitur hortatur nos Iſaias postquâ diuinâ quâdam eloquentiâ cuncta hæc descripsit: *Memento horum Iacob.* O Iacob, luctator, qui Dei tui beneficentiam fatigis obtinere. *Memento horum,* & tuam primito arrogantiâ, tuæ superbiæ alas demittito, vt verus Iacob coram Domino p'orato, ac humilibus precibus, & seruentioribus orationibus, eius gratiæ postulato benedictionem, quæ cælestis obtineas gloriæ fruitionem, Amen.

S V M M A R I V M

HOMILIE SECUNDE SEQUENTIS.

DO. et nos præfens Euangelium, quomodo Christus Centurionem, vt adamantem & speculum illuminarit, ex quo clarissimi lucis radij prodierunt. *a.* Miles fuit Hispanus, qui omnes enerat prætextus, quos allegant mundani, cur sancti non sint. *b.* Lucis radij quibus nos & illuminat, & erudit, decem computantur; quorum Primus hic fit: Christum accedere vt verum Deum, mediantibus sacerdotibus. *c.* Secundus: Recurrere ad Deum principaliter corde & animo. *d.* Tertius: Hoc autem optima dispositione, meliote quam Regulus: cui Christi ministri diligenter attendant, ne fiant personarum accipitores, cuiquequæ illi expediat, conscribentes medicinam. *e.* Quartus: fide magis viuâ, quam sacerdotes, qui Centurionis peruerterunt commissum. *f.* Quintus: Appellatur Christus, Dominus sine termino. *g.* Sextus: sibi ipsi, non domini suæ indigni.

a. 1.
b. 2, 3.
c. 4, 5, 6.
d. 7.
e. 8, 9.
f. 10.
g. 11.